

OCUPACIÓ A ESCALA LOCAL: PROPOSTES PER A LA BARCELONA METROPOLITANA

Índex	Pàg.
1. Marc conceptual	2
2. Condicions per a la creació d'ocupació i la qualitat laboral	4
a) Urbanisme	4
b) Industrialització	7
c) Formació	8
3. Propostes específiques d'ocupació	9
a) Polítiques actives	10
b) Polítiques passives	13
c) Accions concretes	16

1. Marc conceptual

Les propostes d'actuació en matèria d'ocupació per a la Barcelona metropolitana que es presenten en els apartats 2 i 3 s'emmarquen a nivell teòric en tres idees força que voldríem explicitar de manera succinta a l'inici d'aquesta exposició perquè són el que els dona el seu sentit últim i alhora condiciona el seu desenvolupament.

Es tracta d'entendre que l'ocupació és molt més que un mitjà per obtenir ingressos, que en conseqüència el sector públic no pot renunciar al lideratge en aquest camp (regular les relacions laborals, dissenyar i executar polítiques d'ocupació...) perquè té una incidència central en la vida de les persones i en el model social i que, en particular, el model de ciutat i el posicionament de Barcelona estan estretament relacionat amb la tipologia dels llocs de treball que es poden crear a la nostra ciutat.

És evident que el treball, autònom o per compte d'altri, és la forma principal d'organitzar la percepció de rendes presents i futures (la majoria de les prestacions estan vinculades a les cotitzacions laborals) i que això és determinant per a la pròpia independència econòmica i per tant per disposar d'oportunitats i sentir-se en igualtat amb els altres però estar "ocupat" és encara més que això (com ho demostra per exemple l'anhel de moltes persones per tenir una activitat per fer encara que sigui sense remunerar). El treball és autoestima i com a tal repercuteix directament en les relacions familiars i personals i en la salut mental i física. El treball crea una xarxa de relacions socials que dona confiança i recursos i de retruc és una peça clau per a l'interès i la participació comunitària i cívica, política sobretot. En definitiva, el treball és imprescindible per a l'organització de la vida i del propi temps i és un dels substrats profunds de la nostra identitat.

L'accés al treball i la configuració del treball són doncs aspectes molt rellevants de la nostra societat.

Segons un recent estudi de la Fundació Rafael Campalans (Informe social 2014. Desigualtats i exclusió socials a Catalunya), 2 de cada 10 persones no troben feina, malgrat que la busquen activament. L'atur juvenil supera el 50%. Les persones aturades majors de 55 anys estan

excloses del mercat laboral. Les dones pateixen més temporalitat, amb feines menys qualificades i amb un 25% menys de mitjana salarial. ¼ de la població catalana es troba en situació d'exclusió social. L'ocupació es crea amb activitat econòmica, però no podem entendre el creixement econòmic només en termes de pujada del PIB. En aquest sentit, les reformes laborals no creen ni destrueixen ocupació, però sí contribueixen a un model determinat.

La flexibilitat és el concepte clau del mercat de treball en el moment actual i és la paraula que defineix amb més potència l'estat actual de la qüestió. Fins i tot els productes i serveis que es produeixen o que s'ofereixen volen ser flexibles, fets a mida del consumidor. Aquesta flexibilitat, paradoxalment, es combina amb una altra realitat al món empresarial i institucional: la reglamentació tècnica i organitzativa. Per ser gràfics, el funcionament d'un hospital i d'una fàbrica de cotxes no difereixen gaire pel que fa a l'organització dels procediments i protocols.

Entorn de la realitat i el concepte de flexibilitat, hi ha dues estratègies a prendre:

- 1) La competitivitat fonamentada en els baixos costos i el poc valor afegit de productes i serveis. Aquest model comporta precarietat laboral, poc compromís de les persones i baixa qualitat en general. És el model xinès o el model de la reforma laboral del Partit Popular.
- 2) Un model fonamentat en produir més valor afegit, retenir coneixement i generar compromís. Aquest model implica canviar les estructures de les empreses, obrir espais de participació i abandonar la cultura del "complir ordres", entre d'altres. És una estratègia que defensa un model productiu i social, i va encaminada a generar responsabilitat en els actors.

Nosaltres ens decantem fermament per la segona estratègia i en conseqüència apostem sense recança pel lideratge del sector públic en les polítiques d'industrialització, treball i ocupació. Un sector públic que haurà d'ampliar notablement els recursos que destina a aquestes polítiques (tant a nivell local com català com espanyol) i que haurà de ser molt més actiu en matèria de planificació i de concertació entre els agents privats, públics i socials i entre els àmbits centrals i territorialitzats.

Per això, el model de ciutat i el posicionament de Barcelona en el seu entorn no són en absolut neutres en l'oferta i les característiques de l'ocupació i condicionen totes les polítiques que a escala local es puguin fer en aquesta matèria. Per nosaltres, les prioritats del seu desenvolupament econòmic (tipologies i àrees d'excel·lència) han d'estar vinculades al potencial de capitalitat euromediterrània, les del seu desenvolupament social als valors de proximitat i cohesió i en conseqüència les del desenvolupament urbà als criteris d'urbanització compacte i no difusa i d'anul·lació de les perifèries en favor de la multicentralitat d'un territori en xarxa.

2. Condicions per a la creació d'ocupació i la qualitat laboral

a) Urbanisme:

La gran transformació metropolitana dels últims anys, tant de l'actual AMB com de la Regió Metropolitana han portat avenços indiscutibles en qualitat urbana, medi ambient, equipaments, reequilibri territorial i desenvolupament econòmic.

És doncs en el territori on passen les coses, on es construeixen els habitatges, els equipaments, els espais públics, els espais d'activitat econòmica...

I per això, com a suport físic, el territori ha de ser tractat com a recurs perdurable en el temps, és a dir, com a inversió per a les generacions futures. La planificació del territori metropolità s'ha de desplegar sota aquest nou prisma, revisant els models d'intervenció, definint els nous usos, orientant estratègicament la planificació cap al desenvolupament econòmic sostenible i inclusiu, incorporant una visió transversal de l'actuació urbanística, i superant lectures autònomes i sectorials de les realitats i problemàtiques del territori.

En aquest context és en el que cal pensar els nous aspectes que aportin elements de valor per enfortir l'economia metropolitana i fer-la adequada al mercat global i als reptes econòmics que es plantegen en aquest moment.

L'evolució de l'estructura industrial de Catalunya dins el marc de la globalització i el canvi tecnològic, s'ha manifestat principalment

en un increment de les activitats basades en el coneixement i dels serveis, més que no en el processament de productes tangibles com fins aleshores. Caldrà per tant establir un nou full de ruta per al sòl industrial, per poder reformular els espais de l'activitat econòmica, adaptar-los a les noves necessitats d'ubicació, compatibilitzar usos diversos i oferir els serveis, les infraestructures, l'accessibilitat i les comunicacions necessàries.

Al igual que en el cas del sòl residencial, a l'AMB hi ha poques reserves de sòl urbanitzable i, en canvi, hi ha molts sectors en procés d'execució o executats, on cal una reflexió en relació a la seva viabilitat urbanística o a la seva conveniència, econòmica i social.

Tenint en compte aquestes valoracions ens sembla que els principals reptes de futur són:

- A. L'elaboració de recomanacions d'emplaçaments adients per a cada activitat productiva, considerant la possible especialització dels territoris.
- B. El desenvolupament des del punt de vista urbanístic d'un Pla de polígons per a l'AMB que permeti captar noves inversions i potenciar la dotació de serveis adequats a la realitat actual.
- C. El tractament específic de les grans peces comercials i de grans equipaments, actualment segregades de les trames urbanes, per tal d'aprofitar el seu potencial econòmic i urbà, tot integrant-les a les diferents escales de la xarxa metropolitana.
- D. La garantia del recolzament d'infraestructures adients i d'una logística avançada des d'una perspectiva de sostenibilitat ambiental.
- E. L'adaptació dels instruments de planificació i gestió, urbanístics i d'ordenació als nous requeriments de les demandes industrials i de serveis.

I d'entre les mesures principals a desenvolupar caldria:

1. Pensar el Pla de millora de polígons a la manera de la "Llei de Barris" i a partir de l'anàlisi i l'avaluació de l'estat actual dels existents.
2. Planificar la millora de l'accessibilitat als espais productius atenent a les necessitats de mobilitat dels treballadors (transport col·lectiu públic o privat) i de les mercaderies (viaris exclusius per a la circulació de vehicles pesants o xarxa i terminals de serveis ferroviaris per a llarga distància).
3. Estudiar les àrees on es puguin dur a terme reconversions urbanístiques per ubicar-hi activitats econòmiques tipus 22@ o indústria 4.0
4. Impulsar l'execució del corredor mediterrani ferroviari i molt en particular l'estació de La Sagrera com a gran intercanviador modal.
5. Integrar el port com a element competitiu i atractiu per a les empreses de l'àrea i les que s'hi vulguin localitzar en un futur a partir del desenvolupament de les infraestructures ferroviàries i viàries i de gestió necessàries per facilitar la mobilitat de les mercaderies en la seva àrea d'activitats logístiques.
6. Promocionar el territori metropolità com un espai amb sentit propi pel que fa a la planificació i al seguiment de l'evolució de les xarxes d'operadores de telecomunicacions per consolidar la cobertura de les xarxes en els serveis més avançats i fomentar la inversió en les millors tecnologies disponibles de xarxa.
7. Concertar els instruments i models de gestió recollits en el marc del futur ordenament metropolità per avançar en nous sistemes de concertació publicoprivada.
8. Reivindicar el paper de l'AMB com a autoritat en matèria d'infraestructures per tal de garantir el compliment dels objectius previstos.

b) Industrialització:

A Catalunya la indústria genera el 20,6% del Valor Afegit Brut (i d'aquest, quasi el 80% a l'Àrea Metropolitana, que es tradueix en 547.000 llocs de treball). Els salaris són un 16,9% més alts als sectors industrials que als serveis i un 13% més alt que en l'economia general. La indústria crea llocs de treballs més ben remunerats, tot i que no per això, més llargs i estables i té una correlació negativa entre Taxa d'Atur i Valor Afegit Brut: a mesura que puja el VAB en una determinada àrea geogràfica, la taxa d'atur és més baixa. La indústria genera aliança dels agents socials, l'arrelament de les indústries és més profund que el dels serveis.

La **política industrial clàssica** es pot entendre sota les següents 6 bases:

1. **Suport a la recerca**, al desenvolupament i a la innovació a través de subvencions públiques.
2. **Finançament**, és a dir, posar capital a disposició d'aquestes empreses.
3. Les administracions públiques **compreu productes innovadors**.
4. **Política sectorial**: com fan les polítiques emergents asiàtiques (en construcció naval o electrònica).
5. **Política de clústers**: conjugar sinèrgies entre indústries de la mateixa àrea geogràfica, de diferents àmbits però que comparteixen cadenes de valors (es creen projectes comuns per a fer-les més competitives).
6. **Empreses locomotores**: empreses senyeres escollides i a les quals es donarà suport per fer créixer, ja que tenen efecte multiplicador sobre més petites empreses.

Però avui cal afegir-hi 4 paràmetres nous sota un rol públic cada cop més determinant:

1. Coordinació i creació d'**estructures empresarials conjuntes** (partenariat estratègic).
2. Focus en activitats i **tecnologies concretes** (tecnologies que poden ser útils a diferents sectors: Impressió 3D, Big Data, etc.).

3. Menys ajuts directes a l'activitat industrial empresarial però més **plans de manteniment proactiu del teixit actiu** existent.
4. Programes de **llarg abast, acords multinivell** que vagin més allà de les legislatures.

En aquest sentit, la línia regulatòria de França és interessant: si es produeix una deslocalització o una fusió, que inevitablement reduirà llocs de treball, a canvi s'haurà de fomentar la revitalització territorial (finançament de centres educatius, centres d'innovació, etc). Es tracta de crear bosses pressupostàries quan a les empreses els va bé, per intervenir quan calgui en la revitalització territorial, i que això tingui un retorn per l'empresa, de reconeixement social i d'integració en un territori. S'han d'identificar fractures socials a combatre, i la part d'indústria ha d'estar alineada amb elles. La política industrial ha de ser una política d'ocupació, que sempre tingui l'objectiu de treballar per millorar les condicions laborals dels treballadors, de la població activa en general i dels aturats.

c) Formació:

Per sobre de la disponibilitat de capital o de matèries primeres, dels costos laborals o de la situació geogràfica, la competitivitat i la sostenibilitat econòmica d'empreses i països té com a factor determinant el coneixement, la capacitat d'acumular i crear coneixement que es transforma en cultura i innovació i valor afegit. A més, l'economia basada en el coneixement genera més llocs de treball i més qualificats. A nivell individual també està contrastada la correlació entre bagatge formatiu i ocupabilitat i condicions laborals (encara que els nivells de sobrequalificació i de manca d'oportunitats per a persones amb un alt nivell d'estudis s'han agreujat notablement amb la crisi).

Cal doncs prioritzar les estratègies, conjuntes entre totes les administracions, d'escolarització universal de 0-18, de dotació de partides molt importants a l'R+D+i, de consolidació i internacionalització de la xarxa d'Universitats i centres d'ensenyament superior i en particular d'oferta de formació

professional i acreditació de competències en un context general de "long life learning". En aquest sentit voldríem destacar els següents objectius:

- 1) Ningú sense l'ESO. Determinar les metodologies i els incentius i programar els recursos perquè a partir d'una determinada generació, el 99% dels seus membres obtinguin l'ESO.
- 2) Educació + ocupació. Desplegar en el termini més breu possible la llei de formació i qualificació professional de Catalunya recentment aprovada que integra els sistemes de FP inicial i FP per a l'ocupació que haurà de garantir una més gran i millor presència i lideratge públic en aquest sector a partir del disseny de nous centres, l'augment de la formació dual i l'adaptació a les necessitats del territori i dels usuaris sota la supervisió de l'agència pública del sistema de formació i qualificació professional.
- 3) Renda o prestació. La valorització de la formació, la igualtat en les opcions d'accés i la mobilitat inherent a un sistema fortament especialitzat i territorialitzat requereixen que tota la formació professional disposi d'una cobertura universal en forma de remuneració i prestació o beca.

3. Propostes específiques d'ocupació

La tradicional divisió entre polítiques actives i passives d'ocupació continua vigent tot i que la seva interrelació s'ha fet, si és que això era possible, encara més estreta, donades les circumstàncies estructurals derivades de la crisi socioeconòmica.

Barcelona pot ser l'escenari ideal per explorar noves fórmules de conjunció d'ambdues polítiques i anar més enllà dels models clàssics d'implementació tant en quant a continguts com respecte a la metodologia.

Moltes de les polítiques innovadores passen pel seu arrelament al territori i a les diferents necessitats dels barris i districtes. En aquest sentit, apunten a la creació d'espais anomenats “**Territoris socialment responsables**” on tots els agents econòmics i socials són copartípics i coresponsables de la solució dels problemes d'ocupació existents.

a) Polítiques actives

Quan parlem de **polítiques actives d'ocupació** estem parlant d'aquelles mesures proactives d'intervenció que pretenen incidir en el mercat laboral a fi i efecte de millorar les condicions per a generar més llocs de treball o per evitar-ne la seva destrucció.

La classificació més popularment coneguda (difosa per l'OCDE) pel que fa a polítiques d'ocupació i socials és la següent:

Polítiques actives: generació de serveis públics d'ocupació i administració, prestació de cursos de formació complementària i de millora de competències transversals i/o especialització per a persones desocupades, mesures específiques per a millorar l'ocupabilitat de diferents grups de persones amb característiques específiques, accions d'ocupació subsidiades des de l'administració pública o des del teixit d'organitzacions sense ànim de lucre, accions d'orientació laboral i generació d'itineraris personalitzats per a la recerca activa de feina.

Als països de la Unió Europea les polítiques actives vénen determinades per les directrius marcades per a l'elaboració dels **Plans Nacionals d'Ocupació**, així a Espanya les podem dividir en sis grans grups :

- ✓ FORMACIÓ - aquelles mesures a favor de la formació, el reciclatge i adaptabilitat professional sectorial o transversal i la mobilitat professional (s'integra la formació professional inicial, l'ocupacional i la formació contínua).
- ✓ MANTENIMENT D'OCUPACIÓ - aquelles mesures que recullen diferents polítiques i ajuts destinades a facilitar la reconversió industrial la reestructuració d'empreses i el manteniment de

l'ocupació (incentius econòmics per a inversions lligats amb el manteniment o creació de llocs de treball).

- ✓ **CREACIÓ OCUPACIÓ** - aquelles mesures contractuals sense incentiu econòmic, de foment d'ocupació amb incentiu econòmic (ajuts i subvencions a empreses i ONGs per a la contractació), els programes de foment de l'ocupació del sector públic (Plans socials, plans d'ocupació i altres fórmules de contractació eventual des de l'administració pública) i els programes de suport a les iniciatives empresarials (programes per a promoure, impulsar i subvencionar l'emprenedoria, l'autoocupació) i la creació d'ocupació.
- ✓ **INSERCIÓ** – aquelles mesures específiques dirigides a categories específiques de treballadors destinades a la inserció o reinserció laboral dels grups amb més dificultat d'accés o integració en el mercat laboral.
- ✓ **REPARTIMENT DE L'OCUPACIÓ** – aquelles mesures que s'instrumenten via contractació laboral a través dels contractes a temps parcial estable, els contractes de substitució i els de relleu.
- ✓ **INTERMEDIACIÓ LABORAL** – aquelles mesures dirigides a promoure i facilitar la informació, l'orientació, l'acompanyament i seguiment, i la prospecció empresarial per a la col·locació, i les dirigides a millorar l'eficiència en els processos de suport i recerca d'ocupació.

Mesures:

Caldria promoure i impulsar iniciatives proactives per impulsar l'ocupació des de la **territorialitat** i des de la **innovació**, tant metodològica com en quant a continguts, en forma de projectes pilot o implementació de noves pràctiques.

- **Perspectiva territorial:** Considerar els districtes i en alguns casos els propis barris com espais d'intervenció, promovent la creació de dispositius d'informació i acompanyament per a la recerca d'ocupació, la promoció de l'emprenedoria local i altres iniciatives

col·laboratives amb el teixit empresarial del lloc. Es tracta de dispositius que han d'anar més enllà d'implantar un parell d'AODL (Agents d'Ocupació i Desenvolupament Local), amb contractes temporals i/o participants en un pla local d'ocupació.

Hi ha districtes amb més població i dinamisme social i econòmic que moltes de les capitals d'altres províncies, fins i tot que ciutats amb molts menys habitants i que tenen dispositius que incorporen recursos molt més ambiciosos, que abarquen el conjunt de mesures actives.

- **Perspectiva metodològica** : mesures amb els propis agents socials i econòmics, més enllà del suport formal, on els plans d'ocupació es converteixin en plataformes per a l'ocupació, i on l'objectiu no és ampliar els serveis municipals sinó millorar l'ocupabilitat de les persones.

Establir TAULES DE CONCERTACIÓ – PROOCUPACIÓ, on es pugui recollir no només propostes, també prendre decisions respecte a les mesures a implantar a partir d'uns menús de tipologia d'actuacions adients a cada territori.

Establir un BANC D'OPORTUNITATS, entès com un espai d'acollida tant d'idees de noves activitats, socials o econòmiques, com de demandes i ofertes de llocs de treball remunerat com voluntari, un pool d'idees i d'interessos, que a la vegada pugui fer un retorn sobre la viabilitat, finançament i el desenvolupament tècnic d'aquestes idees, i que posi en contacte operadors o animi a crear-los.

- **Abordar els aspectes qualitius**, tant en relació a les anàlisis com en quant a les polítiques aplicades. Cal anar més enllà de la creació d'ocupació en termes quantitius ja que actualment estem forjant un model d'ocupació basat en la temporalitat, sous precaris, etc.
- **Adaptar les polítiques d'ocupació a les trajectòries vitals** de les persones (i no a l'inrevés com passa ara): horaris de formació, formació a distància, flexibilitat horària, assessorament a domicili en cas de persones amb discapacitat, malalties cròniques, etc.
- **Fomentar els valors que constitueixen la qualitat de l'ocupació**, cap a un desenvolupament integral de l'individu, tenint en compte la motivació individual (etapes vitals i implicació familiar), el perfil

objectiu del treballador/a des d'una perspectiva més àmplia (intel·ligències múltiples), així com els valors culturals i estructura organitzacional del lloc de treball.

- **Cal adoptar la lògica de la positivació**, en l'orientació de les polítiques públiques, partint de les capacitats i no de les discapacitats o carències.
- **Cal una nova organització del temps de treball i una distribució equitativa** del mateix entre dones i homes, tant a l'àmbit privat com al públic.
- **Fomentar la flexibilitat**, entès com a model que produeix més valor afegit, reté coneixement i genera compromís. Implica canviar les estructures de les empreses, obrir espais de participació i abandonar la cultura del "complir ordres". És una estratègia que defensa un model productiu i social, i que pretén generar responsabilitat en els i les treballadores.
- **Promocionar l'economia social** com a agent d'ocupació, cohesió i empenedoria social en el territori.
- **Fomentar la posada en marxa del que proposa l'Economia del Bé Comú**, introduint regles de funcionament, avaluant i certificant les empreses (criteris ètics), així com també proposar idees d'actuació en les administracions locals (treball en xarxa).

b) Polítiques passives

L'escala d'actuació municipal també pot ser la més efectiva en aquest tipus de mesures. La **proximitat** sempre és un valor afegit en les polítiques públiques adreçades a les persones. I la dimensió de Barcelona permetria una acumulació de recursos suficient per poder abordar no només la universalització d'aquesta mena de mesures si no també la posta en marxa de programes experimentals en el si del seu desplegament.

Malauradament, les magnituds dels costos de la tipologia clàssica d'aquesta mena de mesures fan difícilment sostenible per a l'actual

economia municipal, fan difícil el seu abordatge sense un traspàs de competències acompanyat de la seva corresponent dotació econòmica. A tall d'exemple, el cost mig anual dels ajuts per a les persones desocupades volta els 10.000€ per persona. Amb una població actual a la ciutat superior a les 40.000 persones que podrien tenir dret a aquesta mena d'ajuts, els costos totals anuals podrien superar la capacitat total d'estalvi brut de l'Ajuntament. Inviàble afrontar la cobertura universal sense competència ni traspàs de fons associat.

Aquesta presa de consciència sobre l'aclaparadora dimensió de l'atur i la desesperant limitació dels recursos municipals no impedeix que es puguin abordar, des de l'Ajuntament de Barcelona, iniciatives en aquest terreny.

D'altra banda, ens sembla rellevant recordar que, per primer cop, en la cimera de Davos de gener 2016 s'ha explorat la possibilitat de la **fi de l'accés universal al treball**. Sense entrar en tots els detalls de l'anàlisi, va la pena destacar que en l'estudi presentat sobre aquest tema, centrat en el impacte de les TIC en l'ocupació, calculaven que en la propera dècada es destruirien 7,1 milions de llocs de treball en els països estudiats i els nous processos induïts per les TIC amb prou feines induirien la creació de 2 milions de nous llocs de treball. Una ràtio de reposició de només el 30%.

A aquesta tendència se li pot superposar una altra: la incorporació de 500 milions de persones, procedents de l'Àfrica, a la població activa mundial en els propers 30 anys, Això ens col·loca davant d'un problema seriós, ja anticipat des de les reunions del Club de Roma de finals dels anys 70' del segle XX que és la finitud del creixement i la seva derivada principal: la finitud del treball disponible.

Aquesta visió comporta un canvi estructural en el funcionament de les societats contemporànies, un canvi que cal començar a preveure i encaminar-ne la transició.

En aquest terreny, el camp de joc municipal és un espai excepcional per explorar les noves iniciatives necessàries per tal que la que serà la futura i més important política passiva d'ocupació, **la redistribució universal del treball**, agafi els camins més encertats, útils i socialment intel·ligents.

Aquest es un dels reptes més importants de les properes dècades. Com pot funcionar una societat en la que la vida laboral/el temps de treball

es situí per sota de les 40 hores setmanals i/o per sota dels 20 anys de vida laboral màxima? Tot això en un context d'esperança de vida als volts dels 80 anys i de temps de vida plenament activa cada cop llarg.

Omplir de contingut les respostes a les preguntes que es deriven de l'axioma anterior es pot fer de forma experimental dins d'una ciutat. I ho ha de fer Barcelona.

Mesures:

Pel que fa a les polítiques passives d'ocupació clàssiques, Barcelona pot prendre la iniciativa en tres camps:

- **Actuar com a punta de llança** de les accions de lobby front a d'altres administracions (autonòmica, estatal i europea) en consorci amb d'altres administracions locals i les forces polítiques, sindicals i socials. Amb la finalitat d'obtenir més recursos per a iniciatives/propostes orientades a segments poblacionals amb perfils específics d'edat o de perfil i/o territorialitzats.
- **Plantejar accions segmentades** respecte a col·lectius que es vegin com d'acció prioritària des de l'Ajuntament (joves que no hagin tingut primera ocupació als 25 anys, perfils professionals sense perspectives de nous nínxols d'ocupació, persones majors de 45 anys, dones en atur de llarga durada, persones amb discapacitat...).
- **Analitzar la viabilitat de les diferents rendes: garantida, renda bàsica universal, etc.**, per tal que un cop satisfetes les necessitats bàsiques, la població desocupada es pugui seguir formant i acreditant, i tingui més opcions laborals i de més qualitat.
- **Realització de projectes pilot** que, tot i desenvolupar-se en tot el territori municipal o part del mateix, permetin preparar en millors condicions la seva universalització. Estem parlant, es clar, de projectes que es duguin a terme en cooperació i amb cofinançament de les diferents escales d'administracions competents.

Probablement sigui en aquest darrer apartat on es pot dur a terme un tipus d'actuacions municipals amb més interès pel futur, sobretot

davant del dubte que els espais definits en els dos primers apartats es puguin superposar o confondre amb mesures actives d'ocupació ja que, com havíem assenyalat anteriorment, ambdós tipus de polítiques estan cada cop més estretament interrelacionades.

c) Accions concretes

Moltes de les propostes exposades a l'apartat anterior conformen un model de polítiques aplicable en tots els àmbits de decisió governamental. Amb les seves especificitats, també poden tenir la seva rèplica en el món municipal, si més no, com a transfon ideològic de les actuacions locals.

Existeixen, no obstant, algunes polítiques derivades de les anteriors que es poden aplicar directament des del govern municipal i els seus instruments per a la inserció laboral. A continuació s'exposen algunes d'elles:

- **Reorientar Barcelona Activa.** Calen dispositius propers: una Barcelona Activa IN (dins del territori) i no DE (de la gran Barcelona). L'Agència de Desenvolupament Local municipal ha d'actuar i decidir les intervencions properes i interrelacionar-se amb el teixit empresarial local, lligat amb el comerç, les empreses de serveis, el propi teixit organitzat empresarial i també veïnal. Un dispositiu que es converteixi en antena estratègica però interlocutor tàctic local.
- **Incorporar CLÀUSULES SOCIALS als contractes** de l'Ajuntament, els seus organismes autònoms i entitats adscrites. Les clàusules hauran de contemplar aspectes com els següents:
 - Obligació de l'empresa d'incorporar **polítiques d'igualtat d'oportunitats i conciliació de la vida personal i laboral.**
 - Obligació de contractar un **percentatge determinat de dones.**
 - Obligació de contractar un **percentatge de persones amb discapacitat** (superior a la llei).
 - Obligació de **garantir l'estabilitat** en els seus contractes.
 - Obligació de **prevenir, evitar i eradicar l'assetjament** sexual i moral a la feina.

- Obligació d'incorporar **mesures per a evitar riscos** físics i psicosocials a la feina.
 - Fomentar la **flexibilitat horària** dels llocs de treball.
 - **Reducció d'hores extres i/o de la jornada laboral** amb la seva repercussió salarial.
- Propostes en relació a les empreses **PROVEÏDORES**:
- **Proximitat**: afavorir el que és local.
 - **Sistema de rotació** de les persones proveïdores del territori.
 - Afinitat de les persones **proveïdores amb models socials**, inversions socials, inversions en formació, etc.
 - Incorporar un **Termini de Pagament**.
 - **Llicències municipals en funció de la qualitat** dels llocs de treball de les persones sol·licitants.
- En relació a la **FINANCIACIÓ**:
- **Acords d'inversió social**.
 - **Promocionar propostes**.
 - Fomentar accions en benefici de la comunitat que **facilitin la formació**.
 - Realitzar **préstecs solidaris** a projectes socials i inversions socialment responsables.
- Propostes en relació a la **CIUTADANIA** en general:
- Fomentar la creació de **mercats de proximitat**.
 - Impulsar el **sistema associatiu** del municipi i coparticipació amb ell.
 - Realitzar algun tipus d'organització del **banc del temps**.
 - **Diagnòstic de la oferta i la demanda** d'ocupació.
 - Creació d'un **índex de qualitat en els llocs de treball**.
 - **Abaratir els costos inicials de les empreses** locals al contractar treballadors locals.

- **Destí pressupostari per a treballs parcials per a persones en atur prolongat** i amb molta precarietat.
 - Informació de les necessitats de productes i serveis dels barris que facilitarien **l'emprenedoria local i social**.
 - Crear **mecanismes d'acreditació de competències** adquirides al llarg de l'experiència en un lloc de treball, ja que d'aquesta manera a moltes persones se'ls obrirà el ventall de possibilitats laborals que requereixen de més especialització.
 - Incorporar la **flexibilitat adaptada a les necessitats de les persones en atur** de les polítiques actives d'ocupació tals com els horaris de formació, la possibilitat de formació a distància per circumstàncies específiques, adaptació de les aules per a l'accessibilitat de les persones amb discapacitat, etc.
- Fomentar les **TIC**, ja que gràcies a elles s'han produït fortes transformacions en l'organització de les empreses, com la **descentralització** de presa de decisions en estructures que operen en xarxa.
 - **JORNADES LABORALS DE 6h**: reproduir experiments com el que s'està fent a Estocolm i que estan donant molt bons resultats. Evidentment, això ha de ser indissociable a un salari digne.
 - Impulsar **línies de RESPONSABILITAT SOCIAL CORPORATIVA** dins del mateix Ajuntament i en les empreses amb què treballa. Entre elles, destacar la metodologia de l'Economia del Bé Comú, que es podria adaptar a l'organització municipal i a les empreses amb qui col·labora.
 - Crear una **XARXA D'EMPRESES SOCIALMENT RESPONSABLES** que assumeixin responsabilitats en la comunitat en relació a la formació i contractació de persones en atur, especialment col·lectius amb dificultats (joves, persones amb discapacitat)...
 - Fomentar, via contractació preferent o avantatges locals o econòmiques, les empreses que siguin capaces d'oferir **SERVEI DE QUALITAT A CIUTADANS I VISITANTS** (atenció lingüística -català de manera imprescindible, i altres llengües-, neteja, imatge, respecte pel medi ambient i per l'entorn urbà, etc.).

- Promocionar **L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA** com a motor de cohesió i ocupació en els barris, especialment els de més problemàtica econòmica.